

Danmarks
Naturfredningsforening

Dato: 30. november 2018

Til
Fiskeriminister
Eva Kjær Hansen

Kære Eva Kjær Hansen

Danmarks Naturfredningsforening og vore lokale afdelinger oplever et stigende antal henvendelser fra borgere som er bekymrede for omfanget og håndteringen af nye muslingeopdrætsanlæg langs danske kyster, især i Limfjorden. Her lægger en øget industriel muslingeproduktion på SmartFarm-anlæg i stigende grad visuelt og fysisk beslag på betydelige arealer.

Desværre sker udviklingen på baggrund af tilladelser meddelt af Fiskeristyrelsen, som nok har været i høring, men ikke med retvisende indhold. DN mener udviklingen kræver en revision af de gældende regler om muslingeopdræt, så de i langt højere grad synliggør og inddrager landskabelige, rekreative og andre borgerinteresser, når der gives tilladelser.

Ny anlægstype langt mere synlig

En række tilladelser til muslingeopdrætsanlæg i Limfjorden er inden for det seneste år blevet overdraget en ny operatør (Blå Biomasse A/S), der ikke som de tidligere ønsker at dyrke konsummuslinger, men industrimuslinger til foderbrug. Anlæggene til konsum bestod typisk af fangstliner til muslingevingel, som senere blev omplantet til vækstliner/-strømper. Disse blev holdt i vandsøjlen af et varierende antal opdriftsbøjer. Opdriftsbøjerne er ikke massivt synlige og det er den type anlæg naboer til anlæggene har vænnet sig til at leve med.

Industrimuslinger til foderbrug ønskes derimod dyrket på SmartFarm systemer, som bruger net ophængt på markant synlige 120-150 meter lange sorte rør, som ligger 125 stk side om side på op til 19 ha (38 fodboldbaner) pr anlæg.

Utilstrækkeligt oplyst høringsmateriale

SmartFarms synlighed fremgik ikke af det høringsmateriale, der er udsendt i forbindelse med anlægsoverdragelserne, selvom problematikken har været kendt i branchen:

1. *"En undersænkning, 1 – 1,5 m under vand, hele året vil også være hensigtsmæssig for at reducere synligheden af anlægget fra land. Dette vil kræve udvikling af metode til undersænkning."* (Faglig rapport fra Dansk Akvakultur nr. 2015-12).
2. I mail fra Fiskeristyrelsen til ansøgers konsulent af 27. april 2016 15:10: *" Der meddeles herved tilladelse til, at der på de to muslingeopdrætsanlæg 122 og 144 benyttes op til 125 Smart Farm-rør pr. anlæg, i stedet for de traditionelle opdrætsliner. Der vil ikke kunne gives generel dispensation fra kravet om undersænkning af anlæggene, men det accepteres at Smart Farm-rørene placeres i vandoverfladen, og ved eventuel risiko for isdannelse vil alle rørene skulle undersænkes eller fjernes helt."*

Det fremgår desuden af ansøgningen til et demoanlæg på 20 rør fra 2016, som skulle demonstrere systemets produktionspotentiale, at anlægget ikke anvender opdriftsbøjer og der søges om dispensation for vilkår om at anlægget skal undersænkes.

Det står således klart at tilladelserne ikke gjaldt de hidtidige typer af anlæg, men overgang til en ny type, der ikke kan undersænkes, men nu ligger mere synligt i hele vækstperioden mod tidligere kun mens der opsamledes yngel. Det burde derfor have fremgået klart af høringsmaterialet, men det gjorde det ikke.

Gældende bekendtgørelse nr 1387 af 03/12/2017 forudsætter visuelle hensyn og undersænkning:

§8 Stk. 6. Opdriftsbøjer skal af hensyn til den visuelle forurening være ensartede og være i en farve, så de fremtræder så neutrale som muligt i forhold til omgivelserne (sorte eller mørkegrå).

Stk. 7. Opdriftsbøjerne i anlægget skal så vidt muligt holdes undersænkede. Yngelliner kan dog placeres højere i vandsøjlen, så opdriftsbøjerne er synlige i perioden fra 1. maj til og med udgangen af oktober.

Endvidere siger §2 Stk. 5. *Fiskeristyrelsen kan endvidere høre øvrige myndigheder, organisationer og personer, der vurderes af kunne have en interesse i den pågældende sag.*

DN må således undres over, at overgangen fra brug af enkeltliggende opdriftsbøjer med mellemrum imellem til de nye massive tætliggende rørkonstruktioner, ikke har givet anledning til bemærkninger i høringsmaterialet eftersom de ikke kan undersænkes, og også undres over at man ikke har visualiseret anlæg i denne størrelsesorden i høringsmaterialet. DN ville helt sikkert have reageret anderledes, hvis de landskabelige konsekvenser af skiftet i teknologi havde fremgået af høringsmaterialet. Ligeledes kan det undre at man fra Fiskeristyrelsen ikke har fundet anledning til at høre de visuelt mest berørte interessenter, nemlig beboerne i områderne, som taber herlighedsværdi og kan imødesee værditab af ejendom.

De berørte beboere og DN reagerede så snart den øgede synlighed af SmartFarm-rørene stod klart. En henvendelse fra DN til Fiskeristyrelsen resulterede i et notat fra Blå Biomasse A/S som anførte, at anlæggene fra tidlig sommer vil blive mindre tydelige fordi muslingernes vækst vil tynde rørene ned så anlæggene ville være vanskelige at se i løbet af sommersæsonen. Det har imidlertid ikke kunnet konstateres. På et dialogmøde i september 2018 mellem grundejerforeningen, Fiskeristyrelsen, Blå Biomasse A/S, Hedeselskabet, DN Struer, Friluftsrådet og Struer Kommune blev det da også erkendt, at den gradvise ned-sænkning i takt med muslingernes vækst var meget begrænset og synligheden af anlæggene i hele produktionsperioden ville være stor.

DN skal derfor anmode fiskeriministeren om at ændre bekendtgørelsen, så den afspejler den ændrede teknologi og så det sikres fremover, at høringer om muslinge-anlæg skal indeholde visualiseringer af anlægget fra nærliggende kyster og at berørte beboere indgår i høringen. DN opfordrer samtidigt til at fiskeriministeren sikrer at Fiskeristyrelsen genovervejer de meddelte tilladelsers placering og løbetid (jvf bek.s §6 stk 2) med henblik på at minimere de visuelle gener for beboere og øvrige borgere, som har rekreative interesser i de berørte kystvande.

Med venlig hilsen

Morten Pedersen
Afdelingsleder i Danmarks Naturfredningsforening